

**ДО 95-РІЧЧЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Академія як навчальний заклад бере свій початок від курсів червоних міліціонерів Харківської губміліції, які були утворені 11 червня 1921 р. Саме цього дня щороку Національна академія внутрішніх справ святкує свій день народження.

Пізніше, 12 травня 1922 р., курси червоних міліціонерів були перетворені у перші окружні курси молодшого командного складу Головного управління міліції УСРР, а 30 вересня 1922 р. – у Школу старшого командного складу робітничо-селянської міліції УСРР.

Враховуючи нагальну потребу в підготовці керівних кадрів міліції, Рада Народних Комісарів УСРР 25 грудня 1922 р. реорганізувала Школу старшого командного складу робітничо-селянської міліції у Всеукраїнську школу і прийняла її на державне забезпечення. На підставі цього рішення Наркомат внутрішніх справ протягом 1923 р. здійснював необхідні організаційні заходи і наказом по міліції і кримінальному розшуку УСРР від 23 жовтня 1923 р. установу було перейменовано на Всеукраїнську школу міліції і кримінального розшуку. Таким чином, навчальний заклад набув статусу республіканського та почав готувати старший командний склад для органів міліції усієї України.

У квітні 1925 р. Президія ВУЦВК УРСР прийняла рішення перевести школу з Харкова, що на той час був столицею УРСР, до одного з найближчих провінційних міст України. Вибір пав на Київ. З того часу історія установи пов'язана з цим містом.

З 1936 р. навчальний заклад набуває нової назви – Школа старшого начальницького складу робітничо-селянської міліції імені В. А. Балицького. У 1937 р. наказом НКВС СРСР ім'я В. А. Балицького з назви школи було зняте, а навчальний заклад одержав назву «Київська школа удосконалення начальницького складу робітничо-селянської міліції». У такому статусі школа проіснувала до 1941 р.

Величезних збитків навчальному закладу заподіяла війна. Майже весь його особовий склад поліг у боях за Батьківщину. Справу полеглих викладачів у повоєнні роки продовжило нове покоління.

Переможне закінчення війни, початок відбудови народного господарства країни, реорганізація органів МВС–МДБ зумовили зміну підпорядкування навчального закладу, а також його перейменування: Всеукраїнська школа НКВС (1944 р.), Київська школа НКВС (1946 р.), Київська офіцерська школа МВС (1948 р.), Київська школа МВС СРСР (1950 р.). Наказом МВС СРСР від 20 серпня 1956 р. була організована Київська спеціальна середня школа міліції (далі – КССШМ) МВС СРСР, яка почала готувати фахівців для основних служб міліції зі строком навчання два роки (на заочному відділенні – три роки). У 1957 р. на базі школи міліції було створено відділення заочного навчання Вищої школи МВС СРСР, а 1958 р. – Київський філіал Вищої школи МВС СРСР.

У квітні 1960 р. була прийнята урядова постанова про створення Вищої школи МВС УРСР шляхом об'єднання філіалу Вищої школи МВС СРСР і КССШМ. Розпочався новий етап розвитку й удосконалення діяльності навчального закладу, який став надійною базою підготовки висококваліфікованих спеціалістів для правоохоронних органів. У 1966 р. через зміни у структурі Міністерства школу було підпорядковано безпосередньо союзному міністерству і вона була перейменована в Київську вищу школу Міністерства охорони громадського порядку СРСР, а з 1968 р. – у Київську вищу школу МВС СРСР.

Із проголошенням Україною незалежності навчальний заклад перейшов у підпорядкування Міністерства внутрішніх справ суверенної держави. Корінні зміни в діяльності правоохоронних органів, потреба прискорення будівництва нової демократичної, соціальної, правової держави викликали необхідність удосконалення системи підготовки кадрів для правоохоронних органів. У 1992 р. на базі КВШ було створено Українську академію внутрішніх

справ, а у грудні 1996 р. Указом Президента України їй надано статус Національної і вона стала називатися Національною академією внутрішніх справ України. Академія взяла курс на нові напрями підготовки кадрів, науково-дослідної роботи, суттєве поліпшення організації своєї діяльності. З вересня 2005 р. вона була реорганізована в університетський заклад під назвою «Київський національний університет внутрішніх справ».

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про реорганізацію деяких навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ» від 27 серпня 2010 р. установу було трансформовано в Національну академію внутрішніх справ. Статус національної академії було підтверджено Указом Президента України від 31 серпня 2010 р.

Отже, академія пройшла великий історичний шлях від курсів початкової підготовки працівників міліції до провідного вищого навчального закладу Міністерства внутрішніх справ України, який готує фахівців вищої юридичної кваліфікації для правоохоронних органів нашої держави, а також для миротворчих сил ООН.

Академія підтримує зв'язки з багатьма міжнародними та всеукраїнськими установами, організаціями, спілками, асоціаціями. Одним із прикладів такої тісної співпраці є її співробітництво з громадською організацією «Всеукраїнська асоціація кримінального права», що об'єднує науковців у сфері кримінального права, кримінології, фахівців суміжних галузей знань, практичних працівників, громадських та державних діячів задля сприяння розвитку науки, обміну досвідом, координації зусиль та взаємодопомоги у науковій діяльності. Уже кілька років в Академії діє місцевий осередок цієї громадської організації, до складу якого входять переважно фахівці кафедри кримінального права й кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права.

На всіх етапах розвитку академії у цих колективах було зосереджено значний науковий потенціал. Так, наприклад, кафедра кримінального права бере свої витoki із заснованої ще у 1958 р. кафедри кримінально-правових

дисциплін КВШ МВС СРСР. За роки її існування на ній працювали знані фахівці у галузі кримінального права, вчені П. П. Михайленко, В. М. Смітєнко, М. Й. Коржанський, які стали засновниками наукових шкіл, а також доктори і кандидати наук, професори й доценти М. О. Бондаренко, П. А. Воробей, В. А. Глушков, В. Т. Дзюба, В. П. Діденко, П. К. Кривошеїн, Н. Т. Куц, О. П. Литвин, П. В. Лихолат, В. К. Матвійчук, М. І. Мельник, В. А. Мисливий, А. А. Музика, О. М. Опальченко, С. Л. Остапець, О. М. Собко-Нестерук, С. А. Тарарухін, С. В. Трофімов та ін. Нині на кафедрі кримінального права працюють три доктори юридичних наук, професори А. В. Савченко, В. І. Шакур, В. І. Осадчий, а також дев'ятнадцять кандидатів юридичних наук – І. А. Вартилицька, Т. М. Приходько, Е. М. Кісілюк, О. В. Кришевич, О. В. Микитчик, В. В. Бабаніна, Л. О. Мостепанюк, О. О. Семенюк, О. В. Смаглюк, О. В. Процюк, О. В. Романенко, Ю. В. Опалинський, В. Д. Чабанюк, О. М. Шармар, Л. О. Кузнецова, А. А. Павловська, О. М. Грудзур, Ю. Л. Шуляк, О. С. Олійник.

Кафедру кримінології та кримінально-виконавчого права було створено у травні 1977 р. За час навчально-наукової діяльності кафедри на ній працювали, а деякі й нині працюють, такі відомі вчені, як Ю. В. Александров, В. Г. Андросюк, В. О. Глушков, О. М. Джужа, В. І. Женунтій, А. Ф. Зелінський, О. Є. Маноха, Є. М. Моїсєєв, О. І. Рошїн, О. П. Северов, Д. Є. Тихомиров, В. І. Шакур та ін. На цей час до складу кафедри входять такі вчені-юристи, як: доктори юридичних наук, професори О. М. Джужа та О. Г. Колб, професор В. В. Василевич, кандидати юридичних наук, доценти: Ю. О. Левченко, Н. В. Кулакова, Л. В. Крижна, Е. В. Расюк, Г. І. Піщенко, Г. С. Поліщук, кандидати юридичних наук А. В. Микитчик, Т. В. Миронюк, доцент А. В. Кирилук.

Фахівці кафедр тісно співпрацюють із правоохоронними органами, іншими навчальними закладами, науковими інститутами та установами. Це зумовлено тим, що тільки об'єднання зусиль науковців та сполучення їх діяль-

ності з професійним досвідом при вивченні різноманітних теоретичних та практичних питань дозволяє глибоко досліджувати актуальні та спірні проблеми кримінального права й кримінології та наочно ознайомлювати з ними майбутніх юристів.

Президія громадської організації «Всеукраїнська асоціація кримінального права» та редколегія «Вісника Асоціації кримінального права України» вітають колектив Національної академії внутрішніх справ з ювілеєм та бажають йому плідної праці у підготовці висококваліфікованих кадрів для Міністерства внутрішніх справ України.